

«ყაზტრანსგაზი» ნებსონდერების ბუნაბად იქცა! 5

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი www.geworld.ge №12 (199)
 3 - 9 აპრილი, 2013 gazeti@inbox.ru
საქართველო
 ფასი | დარი **გვერდი**

2 GO home, Fucking Lunatic!

ლაფანურიდან ვირის აბანოში 3

6 რას მოუყვება სააკაშვილი პროკურორს აბვისტოს ოფისში?

დემონსტრაციულად დახვრებილი 14 პროფესორის ქვრივი ხელს ადებს

„მე მას ვუთხარი: აფსუსი არაა, რომ შენ სული გადგას და ისეთი ქართველი, როგორც გურამ შარაძეა, მიწაში მიდის-მეთქი. ამაზე გიბ მურღულია ცინიკურად მივასუსა: „გურამ შარაძე ადრე უნდა მოგვეკლაო“.

8 «ვალერიანოვიჩების» ხაფანგი ბიძინა ივანიშვილისთვის 4

8 «ჩიჩქაშთა გენოციდის აღიარება ერთი გაუნონესროკებელი ადამიანის ავადმყოფური ახიარება»

ქართველი ერის კვდომის ტემაზე ნახიონალური კატასტროფის მასშტაბი მიიღო 18

ისა ნუ ვიზავთ, რომ პარლამენტად იქცას ვენეციის კომისია, მთავრობად კი — ამერიკის საელჩო

ბასრეინი ვენესუელა

დემოკრატია დიქტატურა

ერთმანეთში არ აგვიერთო

„ამერიკელებს იმედი არ გაუცრუა საქართველოს პრეზიდენტმა სააკაშვილმა. მან დემოკრატიის იდეების „სადიდებლად“ 2008 წელს სასაკლარო მოაწყო ცხინვალის რეგიონში, საიმი წლის შემდეგ, 26 მაისს, უსასტიკესად დასაჯა გვერდოზიანი მომიტინგეები, მათ შორის, უმწიფონი — გავრევი, მოსუცევი და ქალევი, სოლო გლდანის მერვე საყრობილეთი ცოცხებით ვატიმართა გაუპატიურება დაამკვიდრა.“ **8**

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ნატო არის ანგლო-საქსური სამხედრო ფაშისტური ორგანიზაცია, რომელსაც ბევრი ზორობა აქვს ჩადენილი იუგოსლავიაში, ერაყში, ლიბიასა და ავღანეთში. ნატოსავით მტაცებელია ევროკავშირიც, ოღონდ თავის დანაშაულს სჩადის ფინანსური მაქინაციებით ანადგურებს სხვა ქვეყნების ეკონომიკას, მათ შორის, არ ირიადა „ჯიბუში“ ხელი ჩაუყოს თავის ნაპირებსაც. გულბარეთის და, განსაკუთრებით, კვიპროსის მხარეებით ამ ჩემს მოსაზრებებს

საქართველოს შიდა პოლიტიკაში ნებისმიერი ქვეყნის ჩარევა დაუშვებელია

ირაკლი ყიფიანი, სამოქალაქო აქტივისტი:

— ვფიქრობ, დამოუკიდებელი, სუვერენული ქვეყნის ცხოვრებაში ჩარევის უფლება არავის აქვს; არ აქვს მნიშვნელობა, იქნება ის მეგობარი ქვეყანა თუ პარტნიორი რუსეთის ან ამერიკის სახით. ალბათ, ყველას კარგად გვახსოვს რასმუსსენის განცხადება ოქტომბრის არჩევნების შემდგომ, როცა ბაჩო ახალაია დაპატიმრეს, რომ თურმე საქართველოში პოლიტიკური დევნაა დაწყებული, რამაც საქართველოს მოსახლეობის ძალიან დიდი ალფობოტა გამოიწვია. სოციალურ ქსელებში წერილებიც კი მისწერეს რასმუსსენს და მის გვერდზე ბევრი უარყოფითი კომენტარი დაინერგა. ასევე ძალიან ცუდად მისცნა აშშ-ის პრეზიდენტის მიერ საქართველოს მხარეში გახდის განცხადება. რამდენად ადეკვატურად აღიქვამს მისი უდიდებულესობა ხალხი შავ და თეთრ ფერებს; ამიტომაც შევადგინეთ ეს კითხვარი, რომელიც დროთა განმავლობაში, ისევე, როგორც ცხოვრება, შეიცვლება. ამერიკიდან კი მისი დახმარებით მიუთხველს მივანოდებთ ერის შემადგენელთა — ადამიანების აზრს.

1. რას ელოდებით პრემიერ-მინისტრ ივანიშვილისგან და მისი მთავრობისგან?
2. კახაჩორიის ხართ თუ არა მთავრობის შემადგენლობით?
3. რომელი მინისტრი იწვევს თქვენს ნდობას და რატომ?
4. როგორ აფასებთ აშშ-ის პრეზიდენტის მიერ საქართველოს მხარეში გახდის განცხადებას?
5. როგორი უნდა იყოს საქართველოს საგარეო პოლიტიკაში ჩარევის უფლება?
6. გჯერათ თუ არა, რომ მთავრობა მოახლოვდება ურთიერთობებს აზრსა და მთავრობის შიშს შორის?
7. ვინაშნაა ურთიერთობა უნდა იყოს საქართველოს პრეზიდენტისა და მთავრობის შორის?
8. რა იცით ნატოს და ევროკავშირის შესახებ?

მანო გიგაური, 29 წლის, ინჟინერი, ამჟამად უმუშევარი:

1. ველოდები ცხოვრების გაუმჯობესებას, კერძოდ, საყოველთაო უმუშევრობისგან ხალხის ხსნას. ჯერჯერობით უმუშევრობა ყველაზე დიდი პრობლემაა საქართველოში და, თუ ის მოგვარდება, სხვა პრობლემებიც მოგვარდება;
2. მეტ-ნაკლებად კმაყოფილი ვარ.
3. თითქმის არავინ იწვევს არც ნდობას და არც უნდობლობას. მე არ ვიცი, მინისტრები რას ფიქრობენ სინამდვილეში. ერთადერთი, ვინც შეიძლება გამოირჩეს, ჯანდაცვის მინისტრია, რომელმაც მოახერხა ჯანმრთელობის მინიმალური დაზღვევის გაკე-

«რას აპირებს შეერთებული შტატები, ისა მისი ელჩის – ნორლანდის საქმიანი აღაფრთოხანება!»

როგორც გაგიგია, ერის ხმა თავის მნიშვნელობით ღვთის ხმას უტოლდება. მართალია, ღმერთთან შედარება ცოტათი გადამეტებულად მეჩვენება, გარკვეულ მიზეზთა გამო – ღმერთი უცდომელია, ხოლო ერი ხანდახან ცდება, თანაც, სახედისწეროდ, მაგრამ დედამიწაზე, მატერიალურ სამყაროში, ერთ მუშტად შეკრული ერი უძლეველი ძალაა, რომელსაც ყველა „ძლიერი ამა სოფლისა“ უფრთხისი ამიტომაც „ძლიერთა“ კასტა არაფერს იშურებს, რომ ხალხი ნახირად გადააქციოს, რათა მან — ზნელებმა „ნათელ მომავალში“ მასები ადვილად მართოს, ანუ შავზე ათქმევიანოს თეთრი და პირიქით.

ია ბარჩილაძე, 54 წლის, ყოფილი პედაგოგი (ბოლო ოცი წლის მანძილზე დაკავებულია ზიუტურის გაყიდვით):

1. ველოდები სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას. ჩემი აზრით, ამ სფეროებში კარგ შედეგს მივაღწევთ ახლანდელი ხელისუფლების მმართველობის მესამე წლისთვის. ამაზე ადრე პრობლემები ვერ მოგვარდება. უნდა გვახსოვდეს, რა რეჟიმი ბოხოქრობდა საქართველოში ბოლო 9 წლის მანძილზე!

2. მეტ-ნაკლებად.
3. ნდობას იწვევენ ჯანდაცვის, იუსტიციის, თავდაცვის, შინაგან საქმეთა, სოფლის მეურნეობის, ლტოლვილთა და განსახლების, განათლების მინისტრები. ვერაფერი გავუგებ საგარეო საქმეთა მინისტრს. რაც შეეხება კულტურის მინისტრს, ის ჩრდილშია.
4. ბატონმა მარგველაშვილმა შეზღუდა მანდატურების უფლებები. ისინი ვეღარ ერევიან სასწავლო პროცესში და თავის, კანონით დაკისრებულ მოვალეობას ასრულებენ. სექტემბრიდან გაიხსნება უფასო საბავშვო ბაღები. ეს დიდი შედეგია იქნება მოზოლებისთვის. ჩამოთვლილია ის 17 პროფესია, რომელსაც სახელმწიფო დააფინანსებს.
5. ირაკლი ალასანიას მისვლით, თავდაცვის სამინისტროში ბევრი რამ კარგი უკვე გაკეთდა. სამხედროებს მოემატა ხელფასი, ზემდგომი არამცირებს ქვეშევრდომს. ჯარში ჯანსაღი ვითარებაა. იმავეს ვიტყვი ბატონ ლარიბაშვილის მოღვაწეობაზე. პოლიცია აღარ იჭერს ადამიანებს პოლიტიკური ნიშნით, მხოლოდ — კრიმინალებს, რომლებიც გვიძლიან ცხოვრებას. პოლიცია აღარ არბევს მიტინგებს. შინაგან საქმეთა სამინისტროდან სისასტიკე განიდევნა. 8 თებერვლს ეს გამოჩნდა. კარგის გაკეთებას ცდილობს

ტრანსპორტის და ინფრასტრუქტურის მინისტრი, ბატონი ნარმანია. გარემოს დაცვის მინისტრმა, მგონი, უჩინმაჩინის ქუდი დაიხურა, საერთოდ არ ჩანს. შესაძლოა, მაგ სამინისტროში დადებითი ძვრებიცაა, მაგრამ ამაზე არ ისმის. არაა გამორიცხული, რომ მისი პრესსამსახური ცუდად მუშაობს.

4. ნორლანდის მოღვაწეობა არ მომწონს. როგორ შეიძლება კოაბიტაცია „ნაციონალურების“ პარტიასთან, რომლის თითოეული წევრი ციხეში უნდა იჯდეს?! ნორლანდს არავითარი უფლება არ აქვს, დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შინაურ საქმეებში ცხვირი ჩაყოს! სასურველია, ახალმა ბატონ ნორლანდმა შეახსენოს შინაურ საქმეებში ცხვირი ჩაყოს! სასურველია, ახალმა ბატონ ნორლანდმა შეახსენოს შინაურ საქმეებში ცხვირი ჩაყოს! სასურველია, ახალმა ბატონ ნორლანდმა შეახსენოს შინაურ საქმეებში ცხვირი ჩაყოს!
5. რუსეთთან — მხოლოდ მეგობრული, თანასწორუფლებიანი ურთიერთობები.
6. მჯერა, რომ ახალი ხელი-სუფლები დროთა განმავლობაში მოაგვარებს ამ მტკივნეულ პრობლემას, რადგან აქვს ამის ნება და სურვილი, რაც საერთოდ არ გააჩნდა „ნაციონალურებს“.
7. ყველასთან უნდა გვექონდეს კარგი ურთიერთობები, განსაკუთრებით მეზობლებთან: რუსეთთან, აზერბაიჯანთან, თურქეთთან, სომხეთთან. ჩვენი პრიორიტეტი კეთილმეზობლობაა.
8. ესაა ანგლო-საქსური სამხედრო ფაშისტური ორგანიზაცია, რომელსაც ბევრი ბოროტება აქვს ჩადენილი იუგოსლავიაში, ერაყში, ლიბიასა და ავღანეთში. ნატოსავით მტაცებელია ევროკავშირიც, ოღონდ თავის დანაშაულს სჩადის ფინანსური მაქინაციებით ანადგურებს სხვა ქვეყნების ეკონომიკას, მათ შორის, არ ირიადა „ჯიბუში“ ხელი ჩაუყოს თავის ნაპირებსაც. ბულგარეთის და, განსაკუთრებით, კვიპროსის მხარეებით ამ ჩემს მოსაზრებებს დასატურებს.

მოამზადა ბიორბი კორაკაძე

«როგორ შეიძლება კოაბიტაცია «ნაციონალურების» პარტიასთან, როგორი თითოეული წევრი ციხეში უნდა იჯდეს?!»

SOS

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხალხთა მოსახლეობის ფონდის ცნობით, 2050 წლისათვის საქართველოს მოსახლეობა 28 პროცენტით შემცირდება და 3 მილიონ 300 ათასი კაცი იქნება. ზოგიერთი ბაზირებული კიდეც ამ პერიოდისთვის საქართველოში 2 მილიონ 500 ათასი კაცი იცხოვრებს.

დემოგრაფიული სიკვდილის ქრონიკა

საქართველოში დემოგრაფიული ვითარება კატასტროფულად მძიმეა. უკანასკნელ წლებში საგრძობლად შემცირდა შობადობა, გაიზარდა მოკვდაობა და შესაბამისად მნიშვნელოვნად დაიკლო მოსახლეობის ბუნებრივი მატება, განსაკუთრებით ქართველებით დასახლებულ რეგიონებში. ნაციონალურმა ხელისუფლებამ ყველაფერი გააკეთა იმისათვის, რომ ჩვენი ერი არც გამრავლებულიყო და არც განათლებულიყო. ამჟამად მეტად ძნელია გამოსავლის პოვნა, თუ ქვეყანაში საგანგებო ღონისძიებები არ განხორციელდება, თუ ერთა მთელი ძალისხმევა არ მომართა ამ მეტად მტკივნეული ეროვნული პრობლემის მოსაგვარებლად. უნდა შევძლოთ, რომ ერი ერთმა გადაარჩინოს.

ქართველი ერის კვდომის ტაგვა ნასიონალური კატასტროფის გასუბაში მიიღო

საქართველოს მოსახლეობა ისტორიულად ყველაზე მრავალრიცხოვანი იყო 8-13 საუკუნის შუა ხანებში. კერძოდ, 1254 წელს ჩატარებული მოსახლეობის აღწერის მიხედვით საქართველოს მოსახლეობა 8 მილიონ კაცს უდრიდა. შემდგომი გარემოებების გამო მოსახლეობის რაოდენობა მკვეთრად შემცირდა და 1800 წელს 675 ათას კაცამდე შემცირდა. 1814 წელს საქართველოში მხოლოდ 400 ათასი კაცი ცხოვრობდა. ამ პერიოდში მთელ ძველსავე გავრცედა შავი ჭირი, რომელმაც მოსახლეობის რაოდენობა მკვეთრად შემცირდა და 1897 წელს რუსეთის იმპერიაში ჩატარდა მოსახლეობის აღწერა, რომლის შედეგები 50 ტომად გამოქვეყნდა. ცალკე ტომებად გამოიყარა თბილისისა და ქუთაისის გუბერნიების აღწერის მასალები. ამ აღწერის მიხედვით, საქართველოს მოსახლეობა 2 მილიონ 109 ათას კაცს უდრიდა, ხოლო ამავე 1897 წელს რუსეთის იმპერიაში 1 მილიონ 353 ათასი ქართველი ცხოვრობდა, მათ შორის: კავკასიაში — 1 მილიონ 350 ათასი, ხოლო საქართველოში — 1 მილიონ 337 ათასი, ქუთაისის გუბერნიაში თითქმის 2-ჯერ მეტი ქართველი ცხოვრობდა (869 ათასი), ვიდრე თბილისის გუბერნიაში (468 ათასი).

რალური აღწერის დროს ქართველებს ეთნოგრაფიული ნიშნის მიხედვით აღწერდნენ ქართველი, იმერელი, მეგრელი, სვანი, აჭარელი, გურული, თუშუ, ხევსურთ, მთიულთ, მაგრამ აღწერების მესვეურები და ცნობილი რუსი მეცნიერები მრავალგზის მიუთითებდნენ, რომ ისინი ყველანი ქართველები იყვნენ. მაგალითად, კავკასიის შესახებ სტატისტიკურ ცნობათა კრებულის პირველ ტომში, რომელიც 1869 წელს გამოიცა, აღნიშნულია: ქართველების რიცხოვნობის დასადგენად საჭიროა ავიღოთ თბილისის გუბერნიის მართლმადიდებელი მოსახლეობის რიცხვი, ქუთაისის გუბერნიის მართლმადიდებელი მოსახლეობის რიცხვი, თბილისის გუბერნიის მთიულეთის (თუშები, ფშავლები, ხევსურები), სვანები და ყველა ამათი ჯამი მოგვცემს ქართველების საერთო რაოდენობასო (ქვემოთ ყითიმიმჩვენებულენ მ რ კთეკთზე, ი. 1, იმ-ფომე, გ. 23). 1876 წელს თბილისის გუბერნიაში მცხოვრები ქართველების რაოდენობის განსაზღვრის შესახებ კი აღნიშნულია: „ქართველებთან დაკავშირებით, მოვალეობა გვაქვს გავთვინოთ, რომ ისინი ყველანი ქართველები არიან და ეკუთვნიან ერთი და იმავე ქართველურ ტომს. მთელი განსხვავება მათ შორის ისაა, რომ ისინი მხარის სხვადასხვა ნაწილში ცხოვრობენ“ (Тифлис по однойдневной переписи

25-20 марта 1876 г. Тифлис, 1880, с. 95). საქართველოს მოსახლეობა მე-20 საუკუნეში მნიშვნელოვნად გაიზარდა და 1989 წელს საქართველოში 5 მილიონ 400 ათასი კაცი ცხოვრობდა. 1992 წლიდან მისი მოსახლეობა, ცნობილი მიზეზების გამო, თანდათანობით მცირდებოდა. ამჟამად ოფიციალური მონაცემებით საქართველოში 4 მილიონ 497 ათასი კაცი ცხოვრობს, თუმცა ქართველი დემოგრაფების განგარიშებით, საქართველოს მოსახლეობა 3 მილიონ 800 ათასს არ აღემატება. პერსპექტივაში მდგომარეობა კიდევ უფრო დამძიმდება. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ხალხთა მოსახლეობის ფონდის ცნობით, 2050 წლისათვის საქართველოს მოსახლეობა 28 პროცენტით შემცირდება და 3 მილიონ 300 ათასი კაცი იქნება. ზოგიერთი ბაზირებული კიდეც ამ პერიოდისთვის საქართველოში 2 მილიონ 500 ათასი კაცი იცხოვრებს.

საკმარისია აღინიშნოს, რომ თუ 1980-1989 წლებში (ათ წელიწადში) საქართველოში 455 ათასი გოგონა დაიბადა, ბოლო ათ წელიწადში — 2000-2009 წლებში საქართველოში 236 ათასი გოგონა მოველინა ქვეყანას. ეს იმას ნიშნავს, რომ 2000-იან წლებიდან საქართველოში, თუ კარდინალური ღონისძიებები არ განხორციელდება, მოზადობა საგრძობლად შემცირდება.

ახლანდელ უმთავრეს საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, ბატონ ბიძინა ივანიშვილის თანხმობით და საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით დაფუძნდა „საქართველოს დემოგრაფიული აღორძინების ფონდი“, რომლის ძირითადი მიზანია შობადობის ამაღლება, კერძოდ, სამშავიანი ოჯახებისთვის სისტემატური, ყოველთვიური დახმარების განვება, სანამ ბავშვი გარკვეულ ასაკს არ მიაღწევს.

საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობა

თანამედროვე საქართველოსა და მის სამხრეთ-დასავლეთით მდებარე ტერიტორია უძველესი დროიდან დასახლებული იყო მონათესავე ქართველური ტომებით. ამ ტომების ხანგრძლივი ურთიერთკავშირის შედეგად წარმოიშვა ქართველი ხალხი. ადრეულ საუკუნეებში, კერძოდ, ჩვენს წელთაღრიცხვამდე საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობის შესახებ ცნობები არ მოგვეპოვება, მაგრამ ჩვენამდე მოღწეული უძველესი წერილობითი წყაროებით ცნობილია, რომ მის ზოგიერთ ისტორიულ პროვინციაში მრავალრიცხოვანი ქართველური ტომები ცხოვრობდნენ.

საქართველოს მოსახლეობა ისტორიულად ყველაზე მრავალრიცხოვანი იყო XIII საუკუნის პირველ ნახევარში. 1254 წელს ჩატარებული აღწერის მიხედვით მისი მოსახლეობა 8 მილიონ კაცს უდრიდა. გამუდმებული შემოსევების შედეგად მოსახლეობა 1770 წლისათვის 761 ათასამდე შემცირდა, ხოლო 1800 წელს მან 675 ათასი კაცი შეადგინა. ამ პერიოდში შავი ჭირის გავრცელების შედეგად, როგორც ისტორიული წყაროები ცხადყოფენ, მისი მოსახლეობა თითქმის განახევრდა — საქართველოში 1814 წელს დაახლოებით 400 ათასი კაცი ცხოვრობდა. რუსეთის იმპერიის მოსახლეობის 1897 წლის საყოველთაო აღწერის მიხედვით საქართველოს მოსახლეობამ იმდროინდელ საზღვრებში 2 მილიონ 109 ათასი კაცი შეადგინა და ერთი საუკუნის განმავლობაში თითქმის 5-ჯერ გაიზარდა.

უკანასკნელ წლებში საქართველოს მოსახლეობა ყველაზე მრავალრიცხოვანი იყო 1992 წელს — 5 მილიონ 467 ათასი კაცი. ცნობილი მიზეზების გამო ამ დროიდან მოყოლებული საქართველოში მოსახლეობა განუხრელად მცირდებოდა და მხოლოდ ბოლო პერიოდში ოდნავ გაიზარდა, რის შედეგადაც 2012 წელს მან 4 მილიონ 497 ათასი კაცი შეადგინა.

2002 წლის აღწერის მონაცემების მიხედვით, აჭხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის გარდა, სა-

ქართველოში 3 მილიონ 661 ათასი ქართველი ცხოვრობდა, რომლის წილაც მთელ მოსახლეობაში 83,8 პროცენტი შავდგინა.

საქართველოს მოსახლეობის რაოდენობის დინამიკა XIII-XVI საუკუნეებში

წლები	რაოდენობა
1254	8 000
XVIII ს. დასაწყისი	2 500
1770	761
1800	675
1813	450
1897	2 109
1926	2 667
1959	4 044
1979	4 993
1989	5 00
2002	4 371
2012	4 497

რეგიონების მიხედვით მოსახლეობა მეტად არათანაბრად განაწილებული. თბილისში 2012 წელს 1 მილიონ 172 ათას 700 კაცი ცხოვრობდა. თბილისის შემდეგ ყველაზე მრავალრიცხოვანი რეგიონია იმერეთი — (707,5 ათასი კაცი), შემდეგ მოდის ქვემო ქართლი (511,3 ათასი), სამეგრელო-ზემო სვანეთი (479,5

ათასი), კახეთი (407,1 ათასი) და ა.შ. ტერიტორიის სიდიდის მიხედვით კი პირველ ადგილზეა კახეთი, შემდეგ მოდის სამეგრელო-ზემო-სვანეთი, მცხეთა-მთიანეთი, იმერეთი და ა.შ.

საქართველოსა და მისი რეგიონების ტერიტორიის ფართობი და მოსახლეობის რაოდენობა (ქვეყნის იურისდიქციაში მყოფ ტერიტორიაზე). (იხ. ცხრილი №2).

კავკასიის მოსახლეობის დემოგრაფიული ბალანსი

კავკასიაში ისტორიულად ჩამოყალიბებული დემოგრაფიული ბალანსი, განსაკუთრებით უკანასკნელ წლებში, საგრძობლად დაირღვა. კავკასიის მოსახლეობის რაოდენობა XX საუკუნეში, მიუხედავად ცალკეულ პერიოდებში უმძიმესი პირობებისა (კავკასიელ ხალხთა დემორტაციები და ეთნოპოლიტიკურმა კონფლიქტებმა მნიშვნელოვნად შეაფერხა კავკასიელ ხალხთა ბუნებრივი დემოგრაფიული განვითარება), საგრძობლად გაიზარდა, კერძოდ, 1926-2010 წლებში 7 მილიონ 617 ათასიდან 23 მილიონ 437 ათასამდე და ზრდის ტემპმა 307,7 პროცენტი შეადგინა. მოსახლეობის ზრდა განსაკუთრებით დიდი იყო ჩრდილო კავკასიაში — 1 მილიონ 745 ათასიდან 7 მილიონ 83 ათასამდე (ზრდის ტემპი — 405,9 პროცენტი).

ცხრილი №2	ტერიტორია (კვ. კმ. 2002 წელი)	რაოდენობა ათასობით 01.01.2012
საქართველო	60 106,3	4 497,6
თბილისი	244,4	1 172,7
აჭარა	2 900,0	393,7
გურია	2 033,2	140,3
იმერეთი	6 552,2	707,5
კახეთი	11 309,5	407,1
მცხეთა-მთიანეთი	6 786,5	109,7
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვ. სვანეთი	4 954,0	47,0
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	7 441,5	479,5
სამცხე-ჯავახეთი	6 412,9	214,2
ქვემო ქართლი	6 527,6	511,3
შიდა ქართლი	4 807,7	314,6

**უკანასკნელი სამი წლის მანძილზე მსოფლიო
ზისახელმწიფო, რომელსაც უმსხვილესი ეკონომიკა,
მსოფლიო სარეზერვო ვალუტა და ყველა
საერთაშორისო ინსტიტუტში დომინირებული როლი აქვს,
ორჯერ იღბა ეკონომიკური თვითმკვლელობის ზღვარზე.**

დეემოკრატიის კრიზისი

ნოემბერში ვაშინგტონითა და მისი პოლიტიკური ჩიხებით დაღლილმა ამერიკელმა ამომრჩეველმა ხმა მისცა იმას, რომ არ შეცვლილიყო ხელისუფლების ძველი გადანაწილება — დატოვა პრეზიდენტი ბარაკ ობამა თავის თანამდებობაზე, დააბრუნა დემოკრატიული სენატი და რესპუბლიკური წარმომადგენელთა პალატა. როგორც კი წინასაარჩევნო გაურკვეველობა გაიფანტა, ყურადღება მალე გადავიდა იმაზე, თუ როგორ მოაგვარებდნენ კონგრესმენები ე.წ. ფისკალური გარღვევის მოახლოებულ კრიზისს — ადრე მიღებული კანონის გათვალისწინებით მოსალოდნელი გადასახადების ზრდასა და სახელმწიფო ხარჯების შემცირებას. ვიდრე აშშ ნელ-ნელა მოძვრება ფინანსური კრიზისის ფსკერიდან, არავინაა მზად იმისათვის, რომ ეკონომიკის მასშტაბური ზომების პაკეტი შოკური დარტყმა გახდეს და განაპირობოს რეცესია, ამიტომაც დიდი შანსია, რომ საბიუჯეტო თამაში კატასტროფამდე ერთ ნაბიჯში შეწყდეს.

კვლევის თანახმად, 1964 წელს აშშ-ში 76% მიიჩნევდა, რომ ვაშინგტონში ხელისუფლება თითქმის ყოველთვის აკეთებდა იმას, რაც საჭირო იყო. 70-იანი წლების დასასრულისთვის ეს ციფრი 40%-მდე დაეცა, 2010 წელს კი — 19%-მდე

თუმცა გარღვევას მოსდევს კიდევ უფრო ღრმა უფსკრული, რომელიც კიდევ უფრო სერიოზული გამოწვევაა — ქვეყანაში ეკონომიკის, საზოგადოებისა და სახელისუფლო სისტემის გარდასახვის აუცილებლობა, რათა აშშ XXI საუკუნის მოთხოვნებს შეესაბამებოდეს. ახლა ვაშინგტონში ყურადღებას ამახვილებს გადასახადებსა და ხარჯების შემცირებაზე, არადა, მისი მთავარი ამოცანები რეფორმები და ინვესტიციები უნდა იყოს. სხვა ყველაფერთან ერთად აშშ-ს ესაჭიროება მნიშვნელოვანი ცვლილებები ფისკალურ, სოციალურ, ინფრასტრუქტურულ, საიმპერიალიზმში და საგანმანათლებლო სფეროებში. მაგრამ პოლიტიკურ ბუნი და ხშირად პარალიზებული ისტაბლიშმენტი პრობლემებს მომავლისთვის იტოვებს, რის გამოც მათი გადაჭრა კიდევ უფრო რთული და ძვირადღირებული ხდება.

განხორციელებას, რომლებიც უზრუნველყოფს მყარ წარმატებას გლობალური კონკურენციისა და ტექნოლოგიური ნოვაციების სამყაროში. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ახლანდელი სირთულეები დემოკრატიის კრიზისია? 1970-იანი წლების შუა ხანებში დასავლეთის ქვეყნებს სტაგნაცია შეეყვარა, ინფლაცია უზომოდ ავარდა. 1975 წელს სამხრეთი კომისიის მოხსენებაში სახელწოდებით „დემოკრატიის კრიზისი“ აშშ-ის, ევროპისა და იაპონიის სახელგანთქმული ექსპერტები ირწმუნებოდნენ, რომ ინდუსტრიული მსოფლიოს დემოკრატიულმა ხელისუფლებებმა საკუთარი ფუნქციების შესრულების უნარი დაკარგეს. აშშ-ის განყოფილება ამ მოხსენებაში განსაკუთრებულად შევხებულად გამოიყურებოდა.

ექსპერტები ახლანდელ გამოწვევას ძალზე აპოკალიფსურად განიხილავენ. შესაძლოა, საზოგადოებრივი განწყობა არც თუ უსაფუძვლოა. და საერთოდაც, დემოკრატიის კრიზისი არასდროს შეწყვეტილა, უბრალოდ, ხერხდებოდა მისი დროებითი გადაწყვეტილებებით შენობვა. დღეს პრობლემების მასშტაბები გაიზარდა, ამერიკული დემოკრატია უფრო ადრე და უფრო მტკიცედ აღმოჩნდა, ვიდრე ადრე ოდესმე ჰქონია. ამასთან, ახლა მას გაიცვლივით ნაკლები ბერკეტები აქვს გლობალიზებულ ეკონომიკაზე ზემოქმედებისთვის, ამიტომ ამჯერად პესიმისტები მართლნი არიან.

პრეზიდენტი რონალდ რეიგანი ხელისუფლებაში 1981 წელს მოვიდა, როგორც მონდ-ტარისტი და მილტონ ფრიდმანის ადეპტი, რომელიც სახელმწიფოს როლის შემცირებისა და დაბალანსებული ბიუჯეტისთვის იბრძოდა. მაგრამ სინამდვილეში იგი კეისისეულ პოლიტიკას ატარებდა — ხელს უწყობდა გადასახადების მნიშვნელოვან შემცირებას და წარმოუდგენდა ზრდიდა თავდაცვის ხარჯებს. როდესაც რეიგანი თანამდებობას ტოვებდა, ინფლაციის გათვალისწინებით ფედერალური ხარჯები 20%-ით უფრო მეტი იყო, ვიდრე მისი გაპრეზიდენტებისას, ფედერალური ბიუჯეტის დეფიციტი კი მთელი მისი მმართველობის პერიოდში მხოლოდ ერთხელ და მცირე ხნით ჩამოსცდა რეიგანამდელი 2%-იანი ნიშნულის გაორმაგებულ 4%-იან მაჩვენებელს.

ჯონ მეიჩანდ კეისის ხელისუფლებას ურჩევდა, ვარდენების პერიოდში ეხარჯათ ფული და ბუმების პერიოდში — დაეზოგათ. მაგრამ უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე ხელისუფლებებს ვერც ერთ პერიოდში ვერ გამოსდიოდათ ეკონომია. მათ ბიუჯეტები ვარდენებისა და ბუმების დროს სისტემა იმ ცვლილებების

ვარდენებისა და ბუმების დროს სისტემა ფსონების დაბალ დონეს ინარჩუნებდა კარგ დროშიც და ცუდ დროშიც. მართალია, ყველაზე ადვილი ხელისუფლებისა და პოლიტიკოსების ცალმხრივ კეისისანობაში დადანაშაულებაა, მაგრამ ამაში საზოგადოებასაც მიუძღვის წვლილი — ამერიკელი მუდამ ითხოვდნენ დაბალ გადასახადებს და რაც შეიძლება მეტ მხარდაჭერას სახელმწიფოსგან. ამ ორი მოთხოვნის ერთდროულად დაკმაყოფილება საშუალებას უნდა გვაძლევდეს, რომ ეს ჯადოქრობა იაფი კრამდითაა. ფედერალური ხელისუფლება აქტიურად სესხულობდა, იმავს აკეთებდნენ ხელისუფლების სხვა ორგანოები შტატების, ადგილობრივ და მუნიციპალურ დონეებზე და თავად ამერიკელებიც. საყოფაცხოვრებო ვალები 1974 წლის 665 მილიარდი დოლარიდან დღევანდელ 13 ტრილიონ დოლარამდე გაიზარდა. ამ პერიოდში იაფი კრედიტების ხარჯზე მოხმარება მუდმივად იზრდებოდა.

სხვა მდიდარი დემოკრატიებიც იმავე გზას ადგნენ. 1980-იან წლებში აშშ-ის მთლიანი სახელმწიფო ვალი საერთო შიდა პროდუქტის 42%-დან 107%-მდე გაიზარდა. იმავე პერიოდში შესაბამისი ციფრები დიდი ბრიტანეთისთვის 46%-დან 88%-მდეა. ევროპული ქვეყნების უმეტესობაში, მათ შორის ხელმძღვანელობით ცნობილ გერმანიაში საერთო შიდა პროდუქტთან მიმართებაში ვალი დაახლოებით 80%-ია. რაც შეეხება იაპონიას, იქ ვალი 1980 წლის 50%-დან დღევანდელ 236%-მდე გაიზარდა.

მსოფლიო თავდაყირა დადგა. ადრე თვლესობდა, რომ განვითარებადი ქვეყნები ვალების ტვირთს ვერსად გაექცეოდნენ, რადგან მათ საკუთარი ზრდის დასაფინანსებლად აქტიურად მოუწევდათ ფულის სესხება. მდიდარ ქვეყნებს კი, რომლებიც არც ისე სწრაფად იზრდებოდნენ და დიდი შემოსავლები აქვთ, მცირე ვალები და დიდი სტაბილურობა ექმნებოდათ. მაგრამ ახლა ყველაფერი პირიქითაა — განვითარებადი ქვეყნების ვალები საშუალოდ საერთო შიდა პროდუქტის 35%-ს შეადგენს, მდიდარი ქვეყნებისთვის კი ეს ვალი თითქმის ოთხმაგია.

კვლევების თანახმად, პოლიტიკური უთანხმოების სიმწვავემ ვაშინგტონში სამოქალაქო ომის შემდგომ მაქსიმალურ მაჩვენებლებს მიაღწია. უკანასკნელი სამი წლის მანძილზე მსოფლიო ზისახელმწიფო, რომელსაც უმსხვილესი ეკონომიკა, მსოფლიო სარეზერვო ვალუტა და ყველა საერთაშორისო ინსტიტუტში დომინირებული როლი აქვს, ორჯერ იღბა ეკონომიკური თვითმკვლელობის ზღვარზე. ჯერ კიდევ არაა ცნობილი, შეძლებს თუ ვერა პოლიტიკური სისტემა იმ ცვლილებების

ამერიკელთა უმეტესობა, როგორც ჩანს, ფიქრობს, რომ დემოკრატიის ახალი კრიზისი დადგა. ახლა პოლიტიკოსებისა და ხელისუფლების ორგანიზაციები იმეორებენ, რომ დემოკრატია უფრო მტკიცედ აღმოჩნდა, ვიდრე ადრე ოდესმე ჰქონია. ამასთან, ახლა მას გაიცვლივით ნაკლები ბერკეტები აქვს გლობალიზებულ ეკონომიკაზე ზემოქმედებისთვის, ამიტომ ამჯერად პესიმისტები მართლნი არიან.

ამერიკელების სამუშაო ადგილები და ხელფასები მზარდი ზენოლის ქვეშ აღმოჩნდა. 2011 წელს „McKinsey“-ს

სწავლას მიხედვით ნაცვლად იმისა, რომ გადაეჭრა საკვანძო პრობლემები და შეემცირებინა საარსებო მინიმუმი, აშშ სახელმწიფო ვალს ზრდიდა. 1980-იანი წლებიდან ამერიკელები იყენებენ უფრო მეტს, ვიდრე ანარმობენ, სხვაობას კი ვალების ხარჯზე აკომპენსირებენ.

სწავლას მიხედვით ნაცვლად იმისა, რომ გადაეჭრა საკვანძო პრობლემები და შეემცირებინა საარსებო მინიმუმი, აშშ სახელმწიფო ვალს ზრდიდა. 1980-იანი წლებიდან ამერიკელები იყენებენ უფრო მეტს, ვიდრე ანარმობენ, სხვაობას კი ვალების ხარჯზე აკომპენსირებენ.

გაუპატიურების შიშით ტურისტები ინდოეთში აღარ ჩადიან

2013 წლის პირველი სამი თვის განმავლობაში ინდოეთში ტურისტთა რიცხვი 25%-ით შემცირდა. ამის მიზეზი ჩასულ თუ ადგილობრივ ქალებზე სექსუალური ძალადობის გახშირებული შემთხვევებია. როგორც ბრიტანული გამოცემა The Guardian-ი წერს, 2012 წელთან შედარებით, ინდოეთში შევებულების გატარების მსურველთა რაოდენობა 35%-ით შემცირდა. სექსუალური ძალადობის ყველაზე გახშირებული შემთხვევა გასული წლის დეკემბერში ნიუ-დელიში მომხდარი ფაქტი გახდა, როდესაც

სტუდენტი გოგონა ჯგუფურად გააუპატიურეს. მოგვიანებით ის სინგაპურის კლინიკაში გარდაიცვალა. ამ მოვლენას ინდოეთში რეზონანსი მოჰყვა. ერთი კვირის წინ სამხრეთ კორეელი გოგონას გაუპატიურების შესახებ გავრცელდა ინფორმაცია. მარტში კი ჯგუფური ძალადობის მსხვერპლი შევიცარიელი ტურისტი გახდა. ის საკუთარი ქმრის თვალწინ გააუპატიურეს. ინდოეთის ხელისუფლებამ 2016 წლისთვის ტურისტების ნაკადის 12%-ით გაზრდას გეგმავს. 2012 წელს ინდოეთის ბიუჯეტს ტურიზმმა 17,7 მლრდ დოლარი მოუტანა.

სტუდენტი გოგონა ჯგუფურად გააუპატიურეს. მოგვიანებით ის სინგაპურის კლინიკაში გარდაიცვალა. ამ მოვლენას ინდოეთში რეზონანსი მოჰყვა. ერთი კვირის წინ სამხრეთ კორეელი გოგონას გაუპატიურების შესახებ გავრცელდა ინფორმაცია. მარტში კი ჯგუფური ძალადობის მსხვერპლი შევიცარიელი ტურისტი გახდა. ის საკუთარი ქმრის თვალწინ გააუპატიურეს. ინდოეთის ხელისუფლებამ 2016 წლისთვის ტურისტების ნაკადის 12%-ით გაზრდას გეგმავს. 2012 წელს ინდოეთის ბიუჯეტს ტურიზმმა 17,7 მლრდ დოლარი მოუტანა.

სტუდენტი გოგონა ჯგუფურად გააუპატიურეს. მოგვიანებით ის სინგაპურის კლინიკაში გარდაიცვალა. ამ მოვლენას ინდოეთში რეზონანსი მოჰყვა. ერთი კვირის წინ სამხრეთ კორეელი გოგონას გაუპატიურების შესახებ გავრცელდა ინფორმაცია. მარტში კი ჯგუფური ძალადობის მსხვერპლი შევიცარიელი ტურისტი გახდა. ის საკუთარი ქმრის თვალწინ გააუპატიურეს. ინდოეთის ხელისუფლებამ 2016 წლისთვის ტურისტების ნაკადის 12%-ით გაზრდას გეგმავს. 2012 წელს ინდოეთის ბიუჯეტს ტურიზმმა 17,7 მლრდ დოლარი მოუტანა.

სტუდენტი გოგონა ჯგუფურად გააუპატიურეს. მოგვიანებით ის სინგაპურის კლინიკაში გარდაიცვალა. ამ მოვლენას ინდოეთში რეზონანსი მოჰყვა. ერთი კვირის წინ სამხრეთ კორეელი გოგონას გაუპატიურების შესახებ გავრცელდა ინფორმაცია. მარტში კი ჯგუფური ძალადობის მსხვერპლი შევიცარიელი ტურისტი გახდა. ის საკუთარი ქმრის თვალწინ გააუპატიურეს. ინდოეთის ხელისუფლებამ 2016 წლისთვის ტურისტების ნაკადის 12%-ით გაზრდას გეგმავს. 2012 წელს ინდოეთის ბიუჯეტს ტურიზმმა 17,7 მლრდ დოლარი მოუტანა.

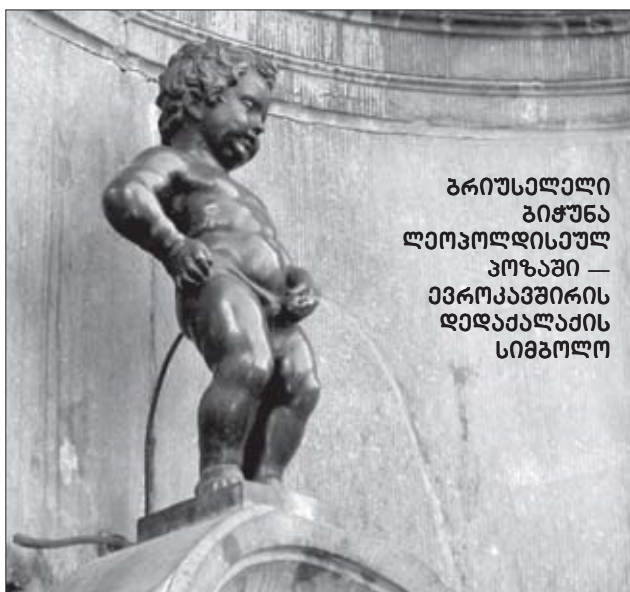

ბელგია დღემდე არ აღიარებს კონგოელი ხალხის ბენოციდის ფაქტს. თავს იმით იმართლებს, რომ იმ თავად შავკანიანები ხოცავდნენ ერთმანეთს, ჩვენ კი არაფერ შუაში ვართო.

თავისუფალი კონგო: ევროკავშირის კანიზალური ფესვაში

ვისი წინაპრებიც კუდიანებს არ წვავდნენ და ზანგებს ხელებს არ აჭრიდნენ „ევროსტანდარტების“ გამომგონებლებისთვის კაუჩუკის ჩაბარების ვადების დარღვევის გამო, ევროპელები არ არიან. ამ ჰუმანიტარული ხორცსაკეპის სათავეში კი სწორედ ის ბრიუსელი იდგა, რომელშიც ახლა ევროკავშირის დედაქალაქია. დანარჩენი თეთრკანიანი კოლონიზატორებიც კი აღშფოთებულნი იყვნენ და ეუბნებოდნენ: ძვირფასო ბელგიელებო, ასე ხომ არ შეიძლება, ასე ხომ მოსპობთ რწმენას თეთრკანიანი ადამიანის კეთილშობილური მისიის შესახებ, რწმენას, რომ ის მოუტანს ცივილიზაციას დანარჩენ სამყაროს. ეს ისტორია კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ მთავარი პიარია და ეს ყველაფერი, ალბათ, იმ დროიდან მოდის, როცა შუასაუკუნოვან ევროპაში ნებისმიერ სულთამშუთავს შეეძლო კათოლიკური ეკლესიისგან ეყიდა ინდულგენცია და ცოდვების მიტევება.

ბრიუსელი ბიჭუნა ლეოპოლდისეულ პოზაში — ევროკავშირის დედაქალაქის სიმბოლო

ჰენრი სტენლი ზანგ ბიჭუნასთან ერთად

ბელგიის ხსენებაზე ადამიანებს შეიძლება ბევრი რამ გაახსენდეთ ამ ქვეყნის შესახებ, მაგრამ თავში აზრადაც არ მოუვიათ, რომ ამ პატარა ქვეყანაში მასობრივად იბადებოდნენ მანიაკები, რომლებიც, კოლონიის სამეცნიერო-რაციონალური მეთოდებით ექსპლოატაციის მიზნით, შორეულ აფრიკაში მდებარე კონგოს კავშირების მფარველობდნენ.

ლამის ბრიუსელამდე მივიდა, ბრიტანეთმა უბრძანა, დაუყოვნებლივ დაბრუნებულიყო თავის ჰოლანდიაში, თორემ დაუყოვნებლივ განალაგებდა კონტინენტზე თავის ჯარებს. ასე გაჩნდა ბელგიის სამეფო. მისი სახელწოდება სასწრაფოდ ამოქექეს ისტორიის სახელმძღვანელოებში. თურმე ოდესღაც ამ ტერიტორიაზე ბელგების თემი ცხოვრობდა, თემი, რომელსაც ადამიანების მსხვერპლად შეწირვა და მათთვის თავების მოკვეთა მოსწონდა. იულიუს ცეზარმა ეს თემი მთლიანად ამოწყვიტა — მსხვერპლად შესწირა რომაულ ღმერთებს. მხოლოდ მსოფლიო დასოფლმა იმ დროის კავშირების საპატივცემულოდ დაარქვეს სახელი ქვეყანას, სადაც ახლა ევროპის დედაქალაქია განთავსებული.

პოლიც თეთრ ცხენზე ამხედრებული შევიდა ბრიუსელში, ფიცი დადო სახელდახელოდ დანერჩილ ბელგიის კონსტიტუციაზე და ცოლად შეირთო თავისზე 22 წლით უმცროსი ფრანგი პრინცესა. ლეოპოლდი მშვიდი მმართველი იყო, ბრიუსელში მისი შესვლის დღე, 1831 წლის 21 ივლისი, ახლა ბელგიის ერთ-ერთი უმთავრესი დღესასწაულია.

ერთ დღესაც ამ გმირ-კავალერისტს შეეძინა ვაჟი — პატარა გარენარი ლეოპოლდ მეორე. იგი ბავშვობიდანვე გამოირჩეოდა მანკიერი მიდრეკილებებით და კარგ ბიჭად თავის გასაღების უბადლო უნარით. ახალგაზრდა პრინცს ყველაზე მეტად ვილაცის ნამება სურდა, მაგრამ ესმოდა, რომ ევროპის ცენტრში ლუდოვიკო XVI-ისა და კარლ I-ის მოკვეთილი თავების შემდეგ დიდ გასაქანს არავინ მისცემდა, ამიტომაც უფრთხობდა ბელგიელების წვალბას. სამაგიეროდ მოიფიქრა, სად გაერთობოდა — შორეულ აფრიკაში, სადაც არავინ შეუშლიდა ხელს.

ბისტის გაენია მფარველობა, განსაკუთრებით — გეოგრაფიული კვლევებისთვის. 1876 წელს მან სახელმწიფო ბიუჯეტის გვერდის ავლით, საკუთარი სახსრებით შექმნა ცენტროსი ფრანგი პრინცესა. ლეოპოლდი მშვიდი მმართველი იყო, ბრიუსელში მისი შესვლის დღე, 1831 წლის 21 ივლისი, ახლა ბელგიის ერთ-ერთი უმთავრესი დღესასწაულია.

მონების მოპოვების საქმეში შუამავლებად ისევე კონგოელ აგრესიულ ტომებს იყენებდნენ. 1876 წელს მონობა აკრძალეს ყველგან, გარდა ბრაზილიისა. ლეოპოლდს აინტერესებდა, რამდენად იმავად კადრებით და მოიფიქრა კაუჩუკის პლანტაციები.

მთავარი ბელგიელი მანიაკი და აფრიკელი კაცობრივების მფარველი მეფე ლეოპოლდი იყო, რიგითი ნომრით მეორე. 1865 წელს, მისი გამეფებისას, ბელგია ერთ-ერთი ყველაზე ახალგაზრდა ევროპული სახელმწიფო იყო. 1830 წლამდე არანაირი ბელგია არ არსებობდა. შუასაუკუნეებში ამ მიწებს სამხრეთ ნიდერლანდებს უწოდებდნენ. თავიდან ის ბურგუნდიელებს, შემდეგ ესპანელებს, ბოლოს კი ავსტრიელებს ეკუთვნოდა. ეს მიწები დინასტიური მემკვიდრეობით გადადიოდა და, თუ როგორც მმართველს მამაკაცი ემეცვიდრე არ ეყოლებოდა, მისი შორეული ნათესავების ხელში ხვდებოდა.

ახლადგამომცხვარი სამეფოს გვირგვინი ინგლისელებმა უბოძეს ლეოპოლდ მეორეს მამას, ისევე ლეოპოლდს, ოღონდ პირველს, რადგან მას რადაც ნათესაური კავშირი ჰქონდა ბრიტანეთის მმართველ დინასტიასთან და ლეოპოლდს.

ერთ დღესაც ამ გმირ-კავალერისტს შეეძინა ვაჟი — პატარა გარენარი ლეოპოლდ მეორე. იგი ბავშვობიდანვე გამოირჩეოდა მანკიერი მიდრეკილებებით და კარგ ბიჭად თავის გასაღების უბადლო უნარით. ახალგაზრდა პრინცს ყველაზე მეტად ვილაცის ნამება სურდა, მაგრამ ესმოდა, რომ ევროპის ცენტრში ლუდოვიკო XVI-ისა და კარლ I-ის მოკვეთილი თავების შემდეგ დიდ გასაქანს არავინ მისცემდა, ამიტომაც უფრთხობდა ბელგიელების წვალბას. სამაგიეროდ მოიფიქრა, სად გაერთობოდა — შორეულ აფრიკაში, სადაც არავინ შეუშლიდა ხელს.

ასოციაციის შექმნისთანავე ლეოპოლდმა აფრიკაში გაგზავნა ექსპედიცია სახელგანთქმული მოგზაურისა და ჟურნალისტის, ჰენრი სტენლის, მეთაურობით. მას თან ახლდა ორი ათასი კაცისგან შემდგარი დაცვის არმია, რომელიც ოფიციალურად გეოგრაფიული კვლევებით იყო დაკავებული, სინამდვილეში კი იკვლევდა, სად რა იდო ცუდად. ექსპედიციის გზა კონგოსკენ მიდიოდა.

ლეოპოლდს კაუჩუკი ორი რამის გამო აინტერესებდა. ევროპაში აქტიურად დადიოდნენ საროსკიპოებში და სწორედ იმ პერიოდში გამოიგონეს პრეზერვატივი, რომლისთვისაც მასალა ბრაზილიიდან შეჰქონდათ. მეფე თავს იტყვობდა, როგორ ეშოვა კაუჩუკი ამ პროდუქტის წარმოებაზე მონოპოლისტის გვერდის ავლით და როგორ გამდიდრებულიყო პრეზერვატივების ბიზნესით, რაც სულაც არ ესამუშებოდა. მეორე მიზეზი კი ის იყო, რომ ევროპაში მოდამი შემოვიდა ველოსიპედები, რომელთა საბურავებისთვისაც აუცილებელი იყო კაუჩუკი. ეს ყველაფერი ძალიან ახარებდა მეფე ლეოპოლდს. ამასობაში სტენლიც დაბრუნდა აფრიკიდან და ახა-

რა, რომ კონგო კაუჩუკისთვის მშვენიერი ადგილია როგორც კლიმატის, ასევე ხალხის მხრივ.

იმ პერიოდში ევროპის დიდი სახელმწიფოები გაცხარებული იბრძოდნენ აფრიკისთვის, მაგრამ ლეოპოლდმა ყველა მოატყუა. მან დიდ მმართველებს შესთავაზა, მე ვიტვირთებ თეთრი ადამიანის ტვირთს — ვაზიარებ ცივილიზაციას ტომებს ღვთისგან და ვინცეულ მალარიით შეპყრობილ კონგოში, სადაც ადამიანები ვერ დადგამსო.

1885 წელს ლეოპოლდ II-მ ბერლინის კონფერენციაზე მოიპოვა უფლება, შეექმნა კონგოს თავისუფალი სახელმწიფო, თავისი კერძო საკუთრება, რომელიც არავის დაექვემდებარებოდა, გარდა ბელგიის ბიზნესით, რაც სულაც არ ესამუშებოდა. მეორე მიზეზი კი ის იყო, რომ ევროპაში მოდამი შემოვიდა ველოსიპედები, რომელთა საბურავებისთვისაც აუცილებელი იყო კაუჩუკი. ეს ყველაფერი ძალიან ახარებდა მეფე ლეოპოლდს. ამასობაში სტენლიც დაბრუნდა აფრიკიდან და ახა-

შემდეგ ნაპოლეონი გაჩნდა და ყველაფერი საფრანგეთში მოექცა. ამის შემდეგ, 1815 წელს სამხრეთი ნიდერლანდები ინგლისის შეკვეთით სასწრაფოდ შექმნილ ჰოლანდიის სამეფოს შეუერთდა. ამ რევოლუციური „ხესახელმწიფოს“ არსებობის მთავარი მიზეზი იყო ბრიტანეთის დაცვა კონტინენტიდან შეჭრისგან. მაგრამ ინგლისელებს მალე მოეჩვენათ, რომ ჰოლანდიელებმა ძალიან აიბზუეს ცხვირი და ამიტომ 1830 წელს მოანყვეს სამხრეთ ნიდერლანდების „ეროვნულ-განმათავისუფლებელი რევოლუცია“. როდესაც ჰოლანდიელებმა მეფე ეს რევოლუცია ჩაახშო და

მეფე ლეოპოლდის ძველპროტოტიპი — ჯაჭვებით და ზადანსადავლის თანსაღობით

ბელგიის მეფე ლეოპოლდი, მატსახლად „გაქლარი სამეფო ტახტზე“ — იგი ადამიანის სოციალური კი აკეთილად ფულს!

ლეოპოლდმა კონგოში ადგილობრივი ზანგები აიძულა, კაუჩუკის პლანტაციებში ემუშავათ. საგადასახადო პოლიცია იქ ბელგიელებმა ყოფილი ზანგი მონებით მოგაჭრეებისგან შექმნეს. სამუშაო ნორმების შეუსრულებლობის გამო ამ „პოლიციელებს“ თავისუფლად შეეძლოთ შეეჭამათ ცუდი მუშა, მსხვერპლთათვის მოჭრილ ხელებს კი ზუსტი აღრიცხვისთვის მეფე ლეოპოლდ II-ის ადმინისტრაციას ახარებდნენ. დიას, ზუსტად ასე იყო, სწორედ ამ ძვლებზე დგას თანამედ-

მართალია, თვით აზრი იმის თაობაზე, რომ ევროპა წინ მიდის „მერკოსის“ ხელმძღვანელობით, ილუზორულად გამოიყურებოდა, მაგრამ, უკიდურეს შემთხვევაში, ის ხაზს უსვამდა საფრანგეთის მისწრაფებას, დარჩენილიყო მოვლენათა ეპიცენტრში.

გერმანული ევროკავშირი

როვე ევროკავშირის მდიდრული სასახლე.

ბელგიელი მეფის ერთგულმა კონგოელმა მოხელეებმა იმდენი თანამემამულე შეჭამეს, რომ ადამიანის ხორცზე უკვე გული ერეოდათ. ხომ არ შეიძლება, ადამიანი მუდმივად გადაამძლარი იყოს. ამ პრობლემის გამო, ვინაიდან „პლანტაციური მილიციას“ მეტი ჭამა აღარ შეეძლო, პირდაპირ ცოცხლებისთვის დაიწყეს ხელის მოჭრა: „გადი, მაგკანიაო ძმაო, გული მერევა მენს დანახვაზე, მაგრამ ბებერ ლეოპოლდს ნივთმტკიცება სჭირდება, რათა დარწმუნდეს, რომ კეთილსინდისიერად ვემსახურებით“.

კაუჩუკისა და ადამიანის სოკის ბიზნისიდან შემოსულ ფულს იმყოფებოდა მონოპოლიტიკური სახელმწიფო. მისი კონკურენტები კი არ თვლემდნენ. ამერიკულ და ევროპულ ფურნალებში გამოიჩინა იმ კონგოელის ფოტოები, რომლებიც თავიანთი მეჭამული ოჯახის წევრების ნარჩენებს დაჰყურებდნენ. ატყდა საერთაშორისო სკანდალი. 1908 წელს მოხუცი მეფე აიძულეს, უარი ეთქვა პერსონალურ კოლონიასზე, მასზე კონტროლი უშუალოდ ბელგიამ აიღო. ასე გაჩნდა ბელგიური კონგო.

ბელგია დღემდე არ აღიარებს კონგოელი ხალხის გენოციდის ფაქტს. თავს იმით იმართლებს, რომ იქ თავად შავკანიანები ხოცავდნენ ერთმანეთს, ჩვენ კი არავფრუშავთ ვართო. და საერთოდაც, ადამიანის უფლებებისთვის მებრძოლებს არ უყვართ ამ ისტორიის გახსენება, ეს ხომ არ უხდება ევროპული ვარსკვლავების და ევროპული თანამეგობრობის ფონს. კონგოში თეთრკანიანების ნამოქმედარი უფრო შავი იყო, ვიდრე იმ ადამიანების კანის ფერი, რომელიც „ცივილიზირებასაც“ უწოდებდნენ ამ ყველაფერს.

segodnya.ua

კონფლიქტების თავიდან ასაცილებლად მონოპოლიტიკური პროექტი გერმანიისადმი მტრული დამოკიდებულების გაღვივების საბაზი გახდა. მას ასე, კვიპროსელებმა მწარე აბი გადაყლაპეს, განიცადეს რა ეროვნული დამცირება. ახლა მათ მომავალი მუქ ფერებში ესახებათ. კვიპროსელები უკმაყოფილონი არიან იმის გამო, რომ პატარა ხალხი იძულებული გახდა, დამორჩილებოდა დიდ და არამონყალე ძალას — გერმანიას.

კვიპროსული გაზეთები უკვე გამოსახავენ გერმანიის კანცლერ ანგელა მერკელს ერთგვარი ბარბაროსის სახით, ფინანსთა მინისტრ ფოლფგანგ შოიბლეს კი სულაც ფაშისტს უწოდებენ, რითაც მხარს უჭერენ იმ ანტიგერმანულ განწყობას, რომელმაც ახლა მთელი საბერძნეთი და იტალია მოიცვა.

მაგრამ გერმანოფობია არასამართლიანია, რადგან ევროპის ფარგლებში განეულ დახმარებას მნიშვნელოვანწილად კვლავ გერმანელი გადასახადების გადახდები უსააზროლოდ ანაზღაურებენ. ამიტომაც გერმანიის მიმართ ნამოყვებელი ყველა ბრალდება ნეონაციზმში დადანაშაულებების კუთხით იმ დროს, როდესაც ევროპა თავის მეზობლებს ასობით მილიარდი ევროს კრედიტებს ურიგებს, ნამდვილად მეტისმეტია.

მიუხედავად ამისა, ახლა ევროპული შიდაპოლიტიკური დისკუსია ბრუნავს გერმანიის მიმართ მთავრობის მიმართ და ასევე ამ ძლევამოსილებით გამოწვეული უკმაყოფილების ზრდის ირგვლივ. სწორედ ესაა ისტორიული პარადოქსი, მთელი ევროპული პროექტის ძირითადი მიზანი ჯერ კიდევ 1950-იანი წლებიდან ხომ სწორედ ის იყო, რომ გამყარებინა იდეა, რომ მიუხედავად თავისი ძლევამოსილებისა, გერმანიას შეეძლო საეკონომიკური კომფორტული თანაცხოვრება თავის მეზობლებთან. ევროპის მრავალ დედაქალაქში — ბერლინში, პარიზში, ბრიუსელში — მუდმივად საუბრობენ „ევროპული გერმანიის“ და არა „გერმანული ევროპის“ აუცილებლობაზე.

მაგრამ კვიპროსის კრიზისის შემდეგ სულ უფრო გარკვევით გამოისახა სწორედ „გერმანული ევროპის“ კონტრუქტი, იმდენად, რამდენადაც კრიზისის დროს ევროპა მოძრაობაში მოდის, უპირველეს ყოვლისა, ბერლინელი პოლიტიკოსებისა და ჩინოვნიკების იდეებითა და უპირატესობებით.

კვიპროსის პრობლემასთან დაკავშირებით ინიციატივა ევროპულ კომისიას, მსოფლიო სავალუტო ფონდს და ევროპის ცენტრალურ ბანკს ეკუთვნოდა, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ყველაათვის ნათელი იყო: გერმანიის ხელისუფლების მონაწილეობისა და სანქციის გარდა არაფრის გადაწყვეტა არ შეიძლებოდა. ამასთან, ევროპის ცენტრალური ბანკის საკვანძო ნარმომადგენელი მთელი კრიზისის განმავლობაში იყო გერმანელი იორგ ასმუსენი და არა

იტალიის პრეზიდენტი მარინო დრეაგი, რის გამოც კრიზისის დროს სულ უფრო ხმამაღლა და გარკვევით ისმოდა გერმანული აქცენტი.

გერმანიის ხელმძღვანელობას უნდა გაუჩნდეს კითხვა: როგორ მოხდა, რომ ევროპული პროექტი, რომელსაც წინააღმდეგობა უწევდა ნაზისტიკური იდეოლოგიის ბერმანისა და მის მიზნობრივ სურსს კონფლიქტის თაობაზე, ანტი-გერმანული განწყობის ალკრძინების საბაზი გახდა? და კიდევ: რამდენ ხანს ბაზრად დაიქცა ეს დაპირისპირება?

ნაწილობრივ პასუხი ასეთია: ვინაიდან ამ ეტაპზე რისკები ძალიან მაღალია, გერმანიას აღარ ერიდება თავისი ნაციონალური ინტერესების დაცვა და, ვინაიდან ერთიანი ევროპული ვალუტის გადარჩენა ახლა კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას, სწორედ გერმანელ გადასახადების გადახდელს უნდა მოუწიოს ყველაზე მეტი ფულის ხარჯვა დახმარებების ათასგვარ ფონდებზე.

ამასთან, გერმანელებს შეუძლიათ წარმოადგინონ კრიზისული მოვლენების ნათელი და ზუსტი ახსნა. მათი აზრით, კრიზისის მიზეზი გახდა სახსრების უგუნურად ფლანგვა და მეურნეობის დეფექტური მოდელის გამოყენება. კრიზისის დაძლევა კი, მათი აზრით, შესაძლებელია მკაცრი ეკონომიის ზომებით, რომლებიც სტრუქტურულ რეფორმებთან შეთავსებით უნდა გატარდეს. მკაცრი ეკონომიის ზომების მრავალრიცხოვანი მონივანადმდევრინებულება, რომ ეს რეცეპტი სახიფათოა, თუმცა მათ ამ დრომდეც ვერ შეძლეს რაიმე ალტერნატიული მეთოდის შემოთავაზება.

ასე რომ, აქ, ალბათ, საუბარია არა გერმანულ ძლევამოსილებაზე, არამედ ევროპის სხვა სახელმწიფოებზე, რომ-

საგლობო ჯაგოი ყველაფრის მართვას გერმანიის განაგრძობს: ის აფხაზებს წესრიგს, აიძულებს ყველას წესრიგს დახვას და ანერს ხელს ჩაქაზა. ამგვარი სიტუაცია სასიყვარულო არა მხოლოდ ევროპის, არამედ თვით გერმანიისთვისაც

ლებიც ბოლო დრომდე ახერხებდნენ გერმანიის ძლევამოსილების განმარტვას. სურათი ასეთია: ესპანეთისა და იტალიის ხელისუფლებები შეეჯახნენ ფინანსურ პრობლემებს და დასუსტდნენ, დიდი ბრიტანეთი არ არის ევროპის სფეროში და ამიტომ მას ამ სქემებში არ ვითვალისწინებთ.

არსებობს კრიზისი კიდევ ერთი თავისებურება: თითქმის არ ისმის საფრანგეთის ხმა. როგორც ცნობილია, ჟან მონე, ჟაკ დელორი და სხვა ფრანგები მუდამ ამყობდნენ იმით, რომ საფრანგეთი ყოველთვის ინარჩუნებდა ინტელექტუალური ლიდერის პოზიციებს ევროპულ პროექტში.

ფრანგი ინტელექტუალებისთვის გადაწყვეტი მნიშვნელობა შეიძინა იმან, რომ ევროპა მოძრაობაში უნდა მოვიდეს ფრანკო-გერმანული პარტნიორობის დახმარებით. ამ პრინციპმა განხორციელება პპოვა იმ გადაწყვეტ მოქმედებებში, რომლებიც ყოფილმა პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ გერმანიის კანცლერ

ანგელა მერკელთან მჭიდრო პარტნიორული ურთიერთობების ჩამოყალიბებისთვის განახორციელა. მართალია, თვით აზრი იმის თაობაზე, რომ ევროპა წინ მიდის ილუზორულად გამოიყურებოდა, მაგრამ, უკიდურეს შემთხვევაში, ის ხაზს უსვამდა საფრანგეთის მისწრაფებას, დარჩენილიყო მოვლენათა ეპიცენტრში.

სამაგიეროდ, მოვიდა ფრანგული ოლანდი და გაქრა ნებისმიერი უმნიშვნელო მინიმუმაც კი, რომ საფრანგეთი გერმანიის თანასწორ მთამამედ გამოდის. კვიპროსის კრიზისის გადაწყვეტაში ფინანსების გადამწვეტაში მონაწილეობა მიიღეს, ვიდრე ფრანგებმა. ნაწილობრივ ოლანდმა აჩვენა, რომ არ ამართლებს გერმანიის მონოპოლტიკურ მკაცრი ეკონომიის ზომების შემოღების თაობაზე, მაგრამ მისალევი ალტერნატივა არც მას შეუთავაზებია. გერმანული ბანკების საპირსწინედ ოლანდ-

მა არ შეძენა სახსრით ევროპის ქვეყნების კავშირში, ამასთან ოლანდმა ვერ დაამყარა ნორმალური საფრანგეთის ურთიერთობა ქალბატონ მერკელთან. გარდა ამისა, ფრანგმა ჩინოვნიკებმა შეწყვიტეს იმ მნიშვნელოვანი როლის თამაში ევროპულ საქმეებში, რომელსაც ადრე თამაშობდნენ. მას შემდეგ, რაც ჟან-კლოდ ტრიშემ თანამდებობა დატოვა, ევროპის ცენტრალური ბანკის საქსთან ფრანგი აღარავინ დარჩა. უფრო სწორად, დარჩა ერთი ფრანგი — ევროპის კომისარია შიდა ვაჭრობის საკითხებში მიშელ ბარნიე, მაგრამ მისი პოლიტიკური როლი დიდი ნამდვილად არაა.

თვით გერმანული პოლიტიკოსებიც კი იმედოვნებენ, რომ ეს ვითარებები და, როგორც კი ყველაფერი დალაგდება, ფორმირდება ახალი ევროპული სტრუქტურები და გერმანიისთვის აღარ იქნება აუცილებელი საკუთარი მნიშვნელოვნების ესოდენი ხაზგასმა. ლამაზი ოცნებაა, მაგრამ ევროპის კრიზისი ჯერ ძალიან შორსაა დასასრულისგან და არავინ იცის, ევროკავშირის რა სტრუქტურები შეიქმნება კრიზისის დასრულების შემდეგ. გარდა ამისა, არავინ იცის, შეამცირებს თუ პირიქით — გაზრდის გერმანიის როლს ეს ყველაფერი.

საგლობო ჯაგოი ყველაფრის მართვას გერმანიის განაგრძობს: ის აფხაზებს წესრიგს, აიძულებს ყველას წესრიგს დახვას და ანერს ხელს ჩაქაზა. ამგვარი სიტუაცია სასიყვარულო არა მხოლოდ ევროპის, არამედ თვით გერმანიისთვისაც.

კლასიკური ოპერაციების საკომპლექსური

ნარმოიდგინეთ, რომ დაშავდით სერიოზულად და ერთადერთი გამოსავალი ქირურგიული ჩარევაა. თქვენ გადაიტანეთ შესაბამისი პროცედურები, რომლის შემდეგაც გამოკეთდით და ტკივილიც გაქრა. ახლა ნარმოიდგინეთ, რომ ერთი თვის შემდეგ ექიმი გიმხელთ სიმართლეს — ოპერაციას რეალურად არაფერი შეუცვლია და მდგომარეობა იგივე დარჩა, მხოლოდ ნატკენი ადგილი გაჭრეს, რომ გეფიქრათ, თითქოს ყველაფერმა კარგად ჩაიარა. სწორედ ასეთი რამ მოხდა სამედიცინო ექსპერიმენტებისას, რამაც აჩვენა, რომ ოსტეოართრიტისას ჩატარებული ცრუ ოპერაციები შეიძლება ნამდვილივით ეფექტური იყოს. ყველაზე კარგი სიახლე, ალბათ, ისაა, რომ პლასტიკური ოპერაციები გაცილებით იაფია, ვიდრე ნამდვილი.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჩინელმა ღიზინაკებმა 3D შინაური ხსოველი შექმნეს

90-იანი წლების ბოლოს თითქმის ყველა ბავშვს სათამაშო ტამაგოჩი ჰქონდა. ეს სათამაშოა, რომლის დახმარებითაც ელექტრონული შინაური ცხოველის მოვლა-პატრონობა შესაძლებელი — გამოკვება, თამაში და ხანდახან მკურნალობაც კი. ჩინელმა დიზაინერებმა თამაშის გამოცდის შედეგად გადაწყვიტეს და თანამედროვე ბავშვებისთვის ინოვაციური ტამაგოჩი შეიმუშავეს. მას უარპეტი (ანუ შინაური ცხოველი ქილაში) ჰქვია.

სათამაშო ნარმოადგენს მინის ქილას, რომელშიც 3D-პროექტორია ჩამონტაჟებული. იგი ქილის შიგნით ვირტუ-

ალურ ნებისმიერ ცხოველს ქმნის. ცხოველის ჩამოტვირთვა სპეციალური სერვერიდანაა შესაძლებელი. ხოლო როგორც კი იგი ბავშვს მოებზრდება, მისი შეცვლა მარტივია. სამგანზომილებიანი ცხოველი არა მხოლოდ რეალურად გამოიყურება, არამედ შესაბამისად იქცევა. თუ ქილას მიუკაკუნებ, მწერი შეფუცხუნდება, თევზები გამჭვირვალე კედელთან მოცურავენ, პეპელა ფრთებს ააფრიალებს, ხოლო ხვლიკი კუდის ქიცინს დაინყებს.

უარპეტმა კონკურს red dot award 2012-ზე კატეგორიაში „კონცეპტუალური პროექტები“ პირველი პრემია მოიპოვა.

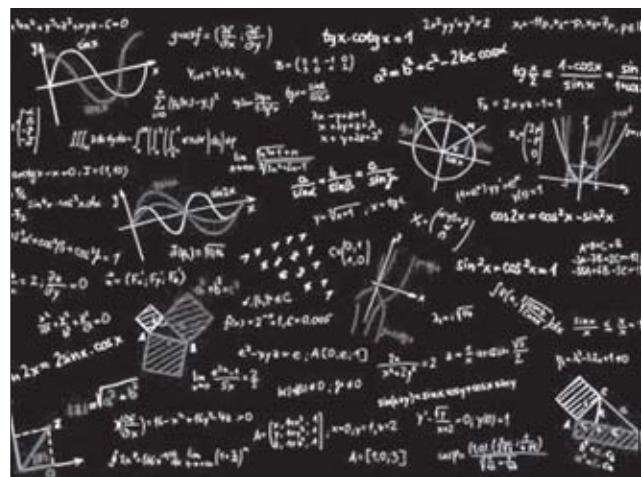
ყველაზე დიდი გლობუსი

ინოვაციურმა კარტოგრაფიულმა კომპანია DeLorme-მ დედამიწის 3-განზომილებიანი მოდელი შექმნა. მსოფლიოში ყველაზე დიდი გლობუსის დიამეტრი 12,6 მეტრია. გინესის რეკორდების წიგნის ნარმოადგენელმა უკვე დადასტურა ახალი რეკორდი.

გიგანტური გლობუსი DeLorme-ს სათაო ოფისში, აშშ-ის ქალაქ იარმუტშია განთავსებული. ის მრავალ ალუმინის მილებითაა შექმნილი, ხოლო ზედაპირზე სპეციალური პანელია დამონტაჟებული. ამ პანელაზე მსოფლიო რუკა 792 ნაწილადაა დატანილი. უზარმაზარ ბურთზე რუკა მკაცრი სიზუსტით გადაიკრა.

მეცნიერებმა 17 მილიონი სიბოლოსგან შექმნეს პარტივი რისხვი ალგორითმს

მიმდინარე წლის თებერვლის დასაწყისში გამომთვლელი პროგრამა GIMPS-ის (Great Internet Mersenne Prime Search) მონაწილე ამერიკელმა მათემატიკოსმა კერტის კუპერმა მერსენის რიგით 48-ე მარტივი რიცხვი აღმოაჩინა. მისი მათემატიკური ჩანაწერი 17 მილიონზე მეტი სიმბოლოსგან შედგება. შედარებისთვის, ლევ ტოლსტოის რომანი „ომი და მშვიდობა“ მხოლოდ 3,1 მილიონამდე სიმბოლოს შეიცავს.

რიოდში საგამომთვლელი ელექტრონული ტექნიკა სიახლედ ითვლებოდა და მისი გამოყენება დიდი სიდიდის მარტივი ციფრების საპოვნელად დროის ფლანგვად მიაჩნდათ. მიუხედავად ამისა, ენთუზიასტები განაგრძობდნენ კვლევას. 1968 წელს ილინოისის უნივერსიტეტში მერსენის რიგით 23-ე მარტივი ციფრი აღმოაჩინეს.

1970-იან წლებში მერსენის ციფრებისადმი ინტერესი ერთმა შემთხვევითობამ კვლავ გააღვივა. ორმა ამერიკელმა მოსწავლემ — ლაურა ნიკელმა და ლენდონ ლომ მარსენის რიცხვების შესამოწმებელი პროგრამა დაწერეს და ადგილობრივი უნივერსიტეტის სუპერკომპიუტერზე გამოსცადეს. შედეგად, სკოლის მოსწავლეებმა სულ შემთხვევით

მერსენის რიგით 25-ე და 26-ე რიცხვები აღმოაჩინეს. მათი P მაჩვენებლები 21 701 და 23 209-ია.

სკოლის მოსწავლეების წარმატებამ მათემატიკოსებში დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია. მერსენის ახალი ციფრების აღმოსაჩენად კრეის ფირმის სუპერკომპიუტერების გამოყენება გადაწყდა. 1995 წელს პროგრამისტმა ჯორჯ უოლტმანმა განაწილებული გამოთვლების პროგრამა GIMPS შექმნა, რომელიც მხოლოდ მერსენის რიცხვების აღმოსაჩენად იყო გამიზნული.

დღეისთვის ცნობილი მერსენის ყველაზე დიდი, რიგით 48-ე ციფრი, მისურის ცენტრალური უნივერსიტეტის მათემატიკოსმა კერტის კუპერმა აღმოაჩინა. უნივერსიტეტის ერთ-ერთი კომპიუტერი კუპერის მიერ დაწერილ სატესტო ამოცანას 39 დღე ანგარიშობდა. მიღებული შედეგი სამ სხვადასხვა კომპიუტერზე გადაამოწმდა. ამათგან ერთ-ერთი 32-ბიტიანი პროცესორს იყენებდა. ახალი ციფრის სიდიდე მართლაც რომ შთაბეჭდავია. მათემატიკურად მისი ჩანაწერი 17 425 170 სიმბოლოსგან შედგება.

მეცნიერებასა და მათემატიკაში მერსენის რიცხვები საკმაოდ მნიშვნელოვანია. თუმცა უმეტესწილად მათ აღმოსაჩენად წამოწყებული პროექტები მეცნიერებით და გამოთვლებით ახალგაზრდობის დანიტერესებას ისახავს მიზნად.

მსოფლიოში ყველაზე გრძელი თმა

11 წელია, 44 წლის ჩინელი ქალს, ცენ ინგიუნს, თმა არ შეუჭრია. მისი თმის სიგრძე 180 სანტიმეტრია. როგორც ინგიუნსი ამბობს, შესაფერვლად თმა ძალიან ენანება.

ქალს ხშირად მიმართავენ თხოვნით, თმა გაყიდოს. სტილისტებს მისთვის საკმაოდ სოლიდური თანხაც შეუთავაზებიათ, მაგრამ თმას მაინც ვერ ელევა. რასაკვირ-

ველია, მისი მოვლა დიდ სირთულესთანაა დაკავშირებული. ქალს თმის დაბანისთვის 1 საათი სჭირდება, ხოლო დასაპრობად — ნახევარი დღე. იმისთვის, რომ თმა დასველდეს, ცენი გრძელ თმას სათლში ათავსებს, სარეცხის მსგავსად რეცხავს და ბოლოდ სოლიდური თანხაც შეუთავაზებიათ, მაგრამ თმას მაინც ვერ ელევა. რასაკვირ-

